

BEZROBOCIE REJESTROWANE W IV KWARTALE 2004 ROKU

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu grudnia 2004 r. wyniosła 2999,6 tys. osób (w tym 1568,5 tys. kobiet) i była wyższa od odnotowanej w końcu poprzedniego kwartału o 28,7 tys. osób (tj. o 1,0%) oraz mniejsza o 176,1 tys. osób (o 5,5%) w porównaniu do analogicznego okresu przedniego roku.

W porównaniu z poprzednim kwartałem wzrost liczby bezrobotnych odnotowano wśród populacji mężczyzn o 44,0 tys. (tj. o 3,2%), natomiast wśród kobiet odnotowano w tym okresie spadek o 15,2 tys. (tj. o 1,4%). W porównaniu do grudnia 2003 roku liczba mężczyzn zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się o 109,9 tys. (tj. o 7,1%), liczba kobiet spadła o 66,2 tys., (tj. o 4,0%).

Tabl. 1. Bezrobotni według płci. Stan w końcu kwartału

Wyszczególnienie	IV kw. 2003	III kw. 2004	IV kw. 2004		
	w tysiącach			IV kw. 2003 = 100	III kw. 2004 = 100
Ogółem	3175,7	2970,9	2999,6	94,5	101,0
mężczyźni	1541,0	1387,1	1431,1	92,9	103,2
kobiety	1634,7	1583,8	1568,5	96,0	99,0

W porównaniu do III kwartału, w końcu grudnia 2004 r. w 12 województwach odnotowano wzrost liczby bezrobotnych, przy czym najwyższy w województwach: świętokrzyskim (o 2,7%), zachodniopomorskim (o 2,6%), podkarpackim i warmińsko-mazurskim (po 2,5%) zaś w pozostałych województwach odnotowano spadek liczby bezrobotnych, najbardziej znaczący w województwach: lubuskim (o 1,0%) i pomorskim (o 0,9%).

Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy w końcu grudnia 2004 r. stanowili 19,1% cywilnej ludności aktywnej zawodowo¹⁾ wobec 18,9% w końcu poprzedniego kwartału i 20,0% przed rokiem. Utrzymało się bardzo duże terytorialne zróżnicowanie bezrobocia. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (29,2%), zachodniopomorskim (27,4%), lubuskim (25,8%) oraz kujawsko-pomorskim (23,5%). Najniższą stopą bezrobocia charakteryzowały się województwa: małopolskie i mazowieckie (po 15,0%), oraz podlaskie (15,9%) i wielkopolskie (16,2%). Rozpiętość między najniższą i najwyższą stopą bezrobocia zwiększyła się z 14,7 pkt w poprzednim kwartale do 15,0 pkt w końcu grudnia 2004 r.

W końcu IV kwartału 2004 r. prawa do zasiłku nie posiadało 2573,8 tys. osób, co stanowiło 85,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w poprzednim kwartale odpowiednio 2564,9 tys. i 86,3%, przed rokiem - 2697,6 tys. i 84,9%). Spośród tej grupy bezrobotnych 42,2% to mieszkańcy wsi.

¹⁾ Stopa bezrobocia została obliczona jako procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie aktywnej zawodowo.

Bezrobotni według płci, wieku i poziomu wykształcenia

Większą część populacji bezrobotnych stanowią kobiety. W końcu IV kwartału 2004 r. udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 52,3% i był o 0,8 pkt wyższy w porównaniu z analogicznym kwartałem 2003 r. Najwyższy odsetek kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zanotowano w województwach: śląskim (55,4%), wielkopolskim (55,1%), opolskim (54,9%) oraz kujawsko-pomorskim i pomorskim (po 53,8%).

Bezrobocie nadal dotyka przede wszystkim ludzi młodych. W końcu omawianego kwartału najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 844,7 tys., a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z poprzednim kwartałem o 0,5 pkt i wyniósł 28,1%. Nieco mniej liczebną grupą byli bezrobotni w wieku do 24 lat - 24,3% (przed rokiem ich udział wyniósł 26,0%). Osoby w obu tych grupach wieku stanowiły ponad połowę całej populacji bezrobotnych – 52,4% (w analogicznym okresie ub. roku – 54,0%).

Tabl. 2. Bezrobotni według wieku i płci. Stan w końcu IV kwartału 2004 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Bezrobotni w wieku				
		do 24 lat	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 lat i więcej
Ogółem	2999,6	728,2	844,7	628,5	681,8	116,4
mężczyźni	1431,1	350,7	364,1	282,8	349,3	84,2
Kobiety	1568,5	377,5	480,5	345,7	332,6	32,3
		w %				
Ogółem	100,0	24,3	28,1	21,0	22,7	3,9
mężczyźni	100,0	24,5	25,4	19,8	24,4	5,9
Kobiety	100,0	24,1	30,6	22,0	21,2	2,1

Najwyższy udział osób w wieku 25 - 34 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w województwach: podkarpackim (32,1%), lubelskim (31,7%), świętokrzyskim (30,0%) i kujawsko-pomorskim (28,7%), natomiast najniższy w województwach: opolskim (26,3%), dolnośląskim (26,5%) oraz podlaskim (26,7%).

Większość bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych to osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (odpowiednio 33,8% i 32,3% w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w końcu grudnia 2004 r.). Obie te populacje łącznie stanowiły 66,1% ogólnej liczby bezrobotnych. Świadectwem ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych legitymowało się 21,9% ogółu bezrobotnych, średnich ogólnokształcących – 7,0%, a dyplomem ukończenia szkół wyższych – 5,0%.

Najwyższy odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim (72,3%), warmińsko-mazurskim (70,7%), zachodniopomorskim (70,3%), oraz lubuskim (69,5%) i opolskim (69,2%), natomiast najniższy w lubelskim (58,7%), świętokrzyskim (60,3%) i podlaskim (61,3%).

Bezrobotne kobiety charakteryzowały się odmienną strukturą wykształcenia niż mężczyźni, bowiem 42,1% kobiet bezrobotnych posiadało wykształcenie średnie i wyższe, podczas gdy odsetek mężczyzn o tym poziomie wykształcenia wyniósł 24,7%.

Tabl. 3. Bezrobotni według poziomu wykształcenia i płci. Stan w końcu IV kwartału 2004 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Bezrobotni z wykształceniem				
		wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym, podstawowym i niepełnopr podstawowym
		w tysiącach				
Ogółem	2999,6	149,4	655,8	209,4	1014,4	970,6
mężczyźni	1431,1	52,4	246,3	55,4	557,8	519,2
kobiety	1568,5	97,0	409,5	154,0	456,7	451,4
		w %				
Ogółem	100,0	5,0	21,9	7,0	33,8	32,3
mężczyźni	100,0	3,7	17,2	3,8	39,0	36,3
kobiety	100,0	6,2	26,1	9,8	29,1	28,8

Bezrobotni według płci i czasu pozostawania bez pracy

Liczba osób długotrwale poszukujących pracy (powyżej 12 miesięcy) wyniosła według stanu na koniec IV kwartału 2004 r. 1565,3 tys., co stanowiło 52,2% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem 2003 r. liczba długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 101,6 tys. osób, tj. o 6,1%. Osoby pozostające bez pracy stosunkowo krótko, tj. do 1 miesiąca stanowiły 6,9%, od 1 do 3 miesięcy – 13,2%, od 3 do 6 miesięcy – 12,2%, zaś od 6 do 12 miesięcy – 15,5% ogółu bezrobotnych.

Długotrwale bezrobocie częściej występuje wśród kobiet. Ponad połowa (57,5%) kobiet zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu IV kwartału 2004 r. pozostawała bez zatrudnienia przez okres powyżej 12 miesięcy. Wśród mężczyzn w końcu IV kwartału 2004 r. odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł 46,4%.

W IV kwartale 2004 r. najwyższy odsetek długotrwale bezrobotnych wystąpił w województwach: mazowieckim (56,0%), podkarpackim (55,3%), łódzkim (54,8%) i lubelskim (54,7%) oraz pomorskim (53,3%), natomiast najniższy w województwie lubuskim (47,3%), wielkopolskim (48,4%), dolnośląskim (49,6%) oraz opolskim (50,0%) i śląskim (50,1%).

Tabl. 4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy i płci.

Stan w końcu IV kwartału 2004 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	poniżej 1 m-ca	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	powyżej 24 m-cy
	w tysiącach						
Ogółem	2999,6	205,5	396,0	366,8	465,9	510,1	1055,2
mężczyźni	1431,1	123,2	222,6	180,9	240,4	253,6	410,4
kobiety	1568,5	82,3	173,5	186,0	225,5	256,5	644,7
	w %						
Ogółem	100,0	6,9	13,2	12,2	15,5	17,0	35,2
mężczyźni	100,0	8,6	15,6	12,6	16,8	17,7	28,7
kobiety	100,0	5,2	11,1	11,8	14,4	16,4	41,1

Napływ bezrobotnych

W IV kwartale 2004 r. w urzędach pracy zarejestrowano 727,2 tys. osób, tj. o 15,4 tys. osób mniej niż w analogicznym okresie 2003 r. Najwięcej nowych rejestracji bezrobotnych miało miejsce w grudniu (254,2 tys.), natomiast najmniej w listopadzie (234,3 tys.). Większość nowo zarejestrowanych stanowili mężczyźni (56,6%).

Wśród ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych w IV kwartale - 579,6 tys. to osoby, które po raz kolejny znalazły się w ewidencji urzędów pracy (ich udział w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych wyniósł 79,7%, przed rokiem 77,0%), zaś 196,6 tys. osób (27,0%) nowo rejestrujących się dotychczas nie pracowało (rok temu 28,6%).

Tabl. 5. Napływ do bezrobocia w kwartale według wybranych kategorii

Wyszczególnienie	IV kwartał				
	2000	2001	2002	2003	2004
	w tysiącach				
Nowo zarejestrowani	678,6	692,2	692,8	742,6	727,2
w tym:					
powracający do rejestracji po raz kolejny	477,2	481,5	505,6	571,5	579,6
dotychczas niepracujący	177,3	175,5	208,0	212,3	196,6
	Udział w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych w %				
w tym:					
powracający do rejestracji po raz kolejny	70,3	69,6	73,0	77,0	79,7
dotychczas niepracujący	26,1	25,4	30,0	28,6	27,0

Odływ bezrobotnych

W IV kwartale 2004 r. odływ z bezrobocia był wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Liczba osób wyłączonych z ewidencji urzędów pracy wyniosła 698,4 tys. osób (przed rokiem 640,2 tys.), w tym 330,8 tys. kobiet. Najwięcej osób wyrejestrowano w październiku – 271,4 tys., najmniej w grudniu – 197,1 tys.

Najczęstszą przyczyną odływu z bezrobocia było podjęcie pracy oferowanej przez urzędy pracy. Liczba osób wyrejestrowanych ze względu na podjęcie pracy była nieco niższa niż w analogicznym kwartale 2003 r., bowiem pracę podjęło 292,3 tys. bezrobotnych, (tj. 41,9% ogólnej liczby osób wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy), podczas gdy przed rokiem – 295,6 tys. (46,2%). Drugą przyczyną pod względem częstotliwości występowania było skreślenie z ewidencji z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy. W IV kwartale 2004 r. 244,2 tys. osób nie potwierdziło gotowości do podjęcia pracy, co stanowiło 35,0% ogólnej liczby osób wyrejestrowanych (przed rokiem odpowiednio 209,3 tys. osób i 32,7%). Z pozostałych przyczyn odływu z bezrobocia można wymienić: rozpoczęcie szkolenia lub stażu u pracodawcy – 95,5 tys. (przed rokiem 69,1 tys.), dobrowolną rezygnację ze statusu bezrobotnego – 23,4 tys. (przed rokiem 22,6 tys.), nabycie praw emerytalnych lub rentowych 6,8 tys. osób (wobec 8,8 tys. w ub. roku).

Tabl. 6. Odływ z bezrobocia w kwartale według wybranych przyczyn

Wyszczególnienie	IV kwartał				
	2000	2001	2002	2003	2004
	w tysiącach				
Wyrejestrowani	504,8	497,6	588,4	640,2	698,4
w tym z powodu:					
podjęcia pracy	231,5	224,7	262,0	295,6	292,3
nie potwierdzenia gotowości do pracy	180,5	190,4	212,7	209,3	244,2
	Udział w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w %				
w tym z powodu:					
podjęcia pracy	45,9	45,2	44,5	46,2	41,9
niepotwierdzenia gotowości do pracy	35,8	38,3	36,1	32,7	35,0

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Za najskuteczniejszą formę przeciwdziałania bezrobociu uważa się skierowanie na szkolenie zawodowe oraz zatrudnianie przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych. W wyniku pomocy urzędów pracy na szkolenie skierowano 50,9 tys. osób, tj. o 2,7 tys. więcej niż przed rokiem. W końcu grudnia 2004 r. szkolenie odbywało 7,4 tys. osób (przed rokiem 9,1 tys.).

Tabl. 7. Aktywne formy pomocy osobom zarejestrowanym w urzędach pracy
w okresie kwartału

Wyszczególnienie	IV kwartał				
	2000	2001	2002	2003	2004
	w tysiącach				
Skierowani na szkolenie	28,2	14,9	31,2	48,2	50,9
Skierowani do prac interwencyjnych	17,2	4,5	12,8	19,6	13,4
Skierowani do robót Publicznych	8,1	5,8	13,4	29,4	17,5

Zmniejszyła się liczba osób skierowanych do prac interwencyjnych z 19,6 tys. w IV kwartale 2003 r. do 13,4 tys. w IV kwartale 2004 r. Mniej było również skierowań do robót publicznych – 17,5 tys. osób (wobec 29,4 tys. przed rokiem). Liczba osób zatrudnionych przy pracach interwencyjnych w końcu grudnia 2004 r. wyniosła 20,5 tys., a wykonujących roboty publiczne -14,6 tys. (przed rokiem odpowiednio 30,6 tys. i 21,7 tys.).

W IV kwartale 2004 r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 169,5 tys. ofert pracy, tj. o 49,4 tys. mniej niż w poprzednim kwartale i o 15,9 tys. więcej niż przed rokiem.